REMISSVAR

2021-09-07 Fi2021/02661

Skatte- och tullavdelningen, Enheten för mervärdesskatt och punktskatter

Förslag till Energiskattedirektiv

Småföretagarnas Riksförbund lämnar här sina synpunkter på EU kommissionens förslag till energiskattedirektiv.

Syftet med förslaget är att reducera fossila bränslen på två sätt. 1. Högre avgifter för fossila bränslen och lägre avgifter för förnybara produkter. 2. Se över möjligheterna till skattereduktioner och undantag för fossila bränslen inom exempelvis jordbruk, gas och oljeeldning av hushåll eller användning inom industrin samt avsluta undantagen inom flyg, marin och fiskesektorn.

Syftet är lovvärt, till och med önskvärt, men förslagen riskerar att omkullkastas då föreslagna förändringar kommer medföra stora administrativa och byråkratiska pålagor. Förslagen på olika skatt vid olika storlek på anläggning eller olika skatt beroende på vilken råvara eller produktionsmetod som biodrivmedel framställs med öppnar för en orimlig administration och kontroll. Tillsammans med EU-kommissionens förslag till taxonomi och begränsningar för åkerbaserade biodrivmedel i Förnybart direktivet, samt förslag om nya hållbarhetskriterier för skogsbaserade biobränslen ökar förutsättningarna för omfattande målkonflikter i skattesystemet.

Småföretagarnas Riksförbund anser att kommissionen valt en strategiskt felaktig väg kring vad som anses miljövänligt, där biobränslen beskattas i en egen kategori. Därmed ges den för Sverige viktiga utvecklingen av energislaget en konkurrensnackdel i förhållande till elektricitet som drivmedel. Vilket i sin tur kan motverka en snabbare avveckling av fossila bränslen inom t ex de agrara näringarna.

Förbundet har tidigare tagit del av SOU 2021:48 Utfasningsutredningen och konstaterar i remissvaret att:

- Förslagen utgår från genomförande av en omfattande elektrifiering men i betänkandet finns inga förslag på hur detta ska åstadkommas. Redan idag finns hinder i form av allvarliga obalanser i eldistributionssystemet. Betänkandet behandlar inte heller hur en kraftigt ökad eltillförsel på den svenska marknaden ska åstadkommas, läget idag är t o m att nuvarande långt ifrån tillräckliga nivåer på elproduktion ej är säkrade för framtiden.

- Vårt beroende av EU berörs men under lösa antaganden om vilken politik EU kommer driva. Betänkandet innehåller antydningar om att Sverige kan gå sin egen väg om EU är långsamt: *”Eftersom det inte är givet att regelutvecklingen på EU-nivå utvecklas tillräckligt snabbt, kan någon form av reglering övervägas även nationellt.”* Vår bedömning är att utrymmet är synnerligen begränsat för att avskärma den svenska marknaden från EU:s transportsystem. Ingen analys görs av hur en eventuellt avvikande politik i Sverige skulle påverka, transporter, ekonomi, rörlighet, turism, beskattning etc.

- Vissa förslag upplever vi som diffusa. Ett exempel på diffusa inslag är utredningens resonemang om drivmedel där en rad olika alternativ förs fram utan att utmynna i konkreta förslag. Efter att utredningen presenterats har EU kommit med en rapport ”Fit for 55” som innehåller förslag om införande av utsläppsrätter för bl a transporter, lämpligen borde fokus ligga på detta och hur svensk - och EU-beskattning ska kombineras.

Småföretagarnas Riksförbund POTTENBORGSVÄGEN 4 B, 263 57 Höganäs

Tel: 042-342850 E-post: info@smaforetagarna.se

Argumentationen i förslaget till energiskattedirektivet bygger på riktlinjerna i Parisavtalet och den förändring som krävs för att nå uppsatta mål. I mindre organisationer så arbetar många utifrån teorin om att mål måste vara SMARTER (Specificerade, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidsbundna, utvärderade Evaluate, belönande Reward) för att kunna uppnås och implementeras i det löpande arbetet. Energidirektivets förslag missar, utifrån ett SME perspektiv, de accepterade, realistiska och belönande delarna. Devisen ”Tänk småskaligt först” verkar ha försvunnit i förslagets utformning.

Småföretagarnas Riksförbund befarar att förslaget skapar en polarisering mellan beslutsfattare och de småföretagare som känner stor osäkerhet kring vilka investeringar som kommer krävas för att inte drabbas av kostsamma skattereformer i form av komplicerade strukturer av olika punktskatter. Redan idag är förtroendet bland småföretag lågt kring långsiktigheten runt beslut fattade i klimat och miljökonsekvensers namn. Om implementeringen av energiskattedirektivet kantas av en rad tvingande åtgärder administrativt och ekonomiskt, föreligger det en risk att en stor andel företagare väljer att lägga ned sin verksamhet istället för att genomföra den önskvärda omställningen till förnybara produkter. Något som bekräftas i Naturvårdsverkets rapport Affärsnytta och klimat i synergi.

De nationella och regionala klimatinsatserna driver på nytänkandet. Men ofta hamnar olika målgrupper inom små- och medelstora företag mellan stolarna på grund av nuvarande insatsers olika ramar och förordningar samt på grund av bristande samordning mellan, och kommunicering av, de olika stöden. Därmed genomförs inte de viktiga klimatåtgärderna som behövs hos företagen lika snabbt.

Små- och medelstora företag har generellt sett besvärligare situation än större företag då deras eget handlingsutrymme i klimatfrågan är begränsat, och ur många aspekter befinner de sig i ett låst system. Det är oftast omöjligt för inte minst småföretag att utveckla egna tekniker eller tillverkningsprocesser, det är svårt att kräva förändrade produkter från leverantörer, och slutligen är det svårt att föreslå förändringar i den egna produktionen om det påverkar kunden. Till dessa svårigheter kan tilläggas bristen på tid att avsätta på annat än åtgärder som direkt är knutna till verksamheten samt brist på kompetens och kunskap. Sammantaget blir det mer utmanande att arbeta med förändringar hos små- och medelstora företagen och det krävs en mer flexibel strategi från de offentligas sida.

Då tidsperioden att lämna in synpunkter på förslaget varit kort är det svårt att göra en mer omfattande analys av förslagets eventuella konsekvenser för landets småföretagare. Därutöver borde remissmaterialet även ha skickats ut i en version översatt till svenska.

Småföretagarnas riksförbund förutsätter att förslaget noga kommer utvärderas och att det tas fram en nationell konsekvensanalys avseende ekonomiska och administrativa effekter för små och medelstora företag.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn
Förbundsordförande

Mattias Andersson
Näringspolitiskt ansvarig

Småföretagarnas Riksförbund POTTENBORGSVÄGEN 4 B, 263 57 Höganäs

Tel: 042-342850 E-post: info@smaforetagarna.se